

کوری چشم دشمنان، استقبال از بهار پیش رو در مشهد پرشورتر و باشکوه‌تر از همیشه خواهد بود. همه کسانی که می‌خواهند مشهد را به هم ریخته ببینند، این آرزو را با خود به گور خواهند برد.

■ **پایان امسال یا اوایل سال آینده ایستگاه قطار شهری میدان بسیج افتتاح می‌شود**

پوریا محمدیان یزدی، معاون عمران، حمل و نقل و ترافیک شهردار مشهد نیز در این مراسم با بیان اینکه در ۱۰۰ متری سه پروژه تعریف کرده‌ایم که با پیشرفت خوبی در حال ساخت است، گفت: یکی از این پروژه‌ها تقاطع سه‌سطحی فهمیده است که تا چند روز آینده چپ‌گرد آن از جاده قدیم توس به سمت خیام را افتتاح می‌کنیم. تقاطع سه‌سطحی خیام را نیز تا اوایل سال آینده به بهره‌برداری می‌رسانیم.
دوربرگردان شرقی تقاطع ایوطالب با ۱۰۰ متری را نیز در برنامه داریم که تا اردیبهشت به بهره‌برداری می‌رسد و تا پیش از پایان این دوره مدیریت شهری همه این پروژه‌ها را به هم‌شهریان عزیز تحویل می‌دهیم.

وی با اشاره به اینکه بیش از ۳۸۰ دستگاه اتوبوس را به ناوگان شهری مشهد اضافه کرده‌ایم، متذکر شد: در حال حاضر هزار و ۷۰۰ دستگاه اتوبوس در مشهد داریم که عمر این تعداد ناوگان نزدیک به ۱۱ سال است و افزون بر اینکه باید این ناوگان را نوسازی کنیم، ضروری است تعداد اتوبوس‌هایمان را هم افزایش دهیم. اکنون در برنامه بلندمدت باید به ۳ هزار دستگاه اتوبوس برسیم و تمام تلاش مجموعه شهرداری این است که با عقد قراردادهای مختلف بتوانیم تعداد ناوگان اتوبوسرانی را افزایش دهیم.

معاون عمران، حمل و نقل و ترافیک شهردار مشهد با اشاره به اینکه بر اساس برنامه باید تقریباً سالی ۴۰۰ دستگاه اتوبوس را به ناوگان شهری مشهد اضافه کنیم، ادامه داد: در یکی دو سال اخیر با قراردادی که بستیم، سعی کردیم این ۴۰۰ دستگاه اتوبوس را سالانه اضافه کنیم.

این ۲۵ دستگاه اتوبوسی هم که امروز رونمایی می‌شوند، مربوط به ۸۰ دستگاه اتوبوسی است که ۶ ماه پیش قرارداد آن را بسته بودیم. محمدیان یزدی خاطر‌نشان کرد: پایان امسال یا اوایل سال آینده افتتاح ایستگاه قطار شهری میدان بسیج را خواهیم داشت. اگر خط یک قطار شهری به خط ۳ وصل شود، یک انقلاب و تحولی در خطوط قطار شهری مشهد داریم و دسترسی به حرم مطهر بسیار روان و با ایمنی کامل از طریق خطوط قطار شهری خواهد بود.

■ **ارائه خدمات ویژه در روزهای چراغ برات**

محسن شریعتی، مدیرعامل سازمان اتوبوسرانی شهرداری مشهد نیز در این مراسم گفت: ۲۰ دستگاه از این اتوبوس‌ها ۱۲ متری و پنج دستگاه دیگر، اتوبوس دوکابین ۱۸ متری هستند که به جمع ناوگان سازمان اضافه شده‌اند. با ورود این اتوبوس‌های جدید، ناوگان شهری برای ارائه خدمات ویژه در روزهای چراغ برات و خدمت‌رسانی به‌زائران و شهروندان آماده‌شده‌است.

وی با اشاره به چالش‌های اخیر اظهار کرد: گرچه روزهای سختی را پشت سر گذاشتیم و در اغتشاشات اخیر تعدادی اتوبوس از دست رفت؛ اما با تلاش‌های صورت گرفته، افزون بر جایگزینی اتوبوس‌های از دست رفته، تعداد بیشتری را برای خدمت‌رسانی مناسب به شهروندان آماده کرده‌ایم.

با حضور فرماندار، شهردار و اعضای شورای اسلامی شهر مشهد برگزار شد

رونمایی از ۲۵ دستگاه اتوبوس جدید در مشهد



نمایشگاه اتوبوس

در حالی که دو ماه پیش این اتوبوس‌ها حدود ۱۲ تا ۲۲ میلیارد تومان قیمت داشتند، امروز همان‌ها به ۲۵ تا ۴۰ میلیارد تومان رسیده‌اند؛ اما هیچ عاملی نمی‌تواند ما را از مسیر خدمت بازدارد

از همان لحظه نخست بیش از ۳۰ هزار نیرو در حوزه‌های مختلف مشغول خدمت برای رفع نواقص بودند و ما اجازه ندادیم صبح روز بعد مردم این خرابی‌ها را احساس کنند. آن‌ها صف‌شان از دشمنان جداست و خدمت به مردم تکلیف ما بوده، هست و خواهد بود. قلندر شریف افزود: در حالی که برخی از دوستان در جلسات اعلام می‌کردند اگر ظرف یک ماه قطار شهری محدوده بولوار وکیل‌آباد به بهره‌برداری دوباره برسد و به مسیر خدمت برگردد، خیلی شاهکار کردید، عزیزان ما در حوزه معاونت حمل و نقل و شرکت بهره‌برداری در مدت سه چهار روز آن‌را به مسیر خدمت برگردانند. وی خاطر‌نشان کرد: دشمنان در آن شب ۱۵ دستگاه اتوبوس را به آتش کشیدند و ما امروز ۲۵ دستگاه اتوبوس نو و مدرن را به مردم تحویل می‌دهیم. این حق مردم است و ما افتخار می‌کنیم که با سرمایه آن‌ها خدمت را گسترش دهیم. شهردار مشهد با اشاره به افزایش قیمت در خرید ناوگان حمل و نقل شهری گفت: در حالی که دو ماه پیش این اتوبوس‌ها حدود ۱۲ تا ۲۲ میلیارد تومان قیمت داشتند، امروز همان‌ها به ۲۵ تا ۴۰ میلیارد تومان رسیده‌اند؛ اما هیچ عاملی نمی‌تواند ما را از مسیر خدمت بازدارد. قلندر شریف با تأکید بر اینکه مردم و مدیران شهری در کنار هم اجازه نخواهند داد شهر امام رضاع(رنگ ناامیدی بگیرد، عنوان کرد: به

هستیم، اظهار کرد: ایام تلخی را پشت سر گذاشتیم. سه شب تلخ ۱۸، ۱۹ و ۲۰ دی ماه را در مشهد داشتیم؛ اما باز هم حماسه آفرینی مردم این شهر در ۲۲ دی نشان داد آن‌ها آگاهانه در بزرگه‌ها وظیفه خودشان را به بهترین شکل ممکن انجام می‌دهند و به دشمنان اجازه نمی‌دهند از اعتراض، نقد و گله بحقشان سوءاستفاده کنند. مردم به آن ابلهانی که چشم طمع به ایران اسلامی دارند و دروازه فتح ایران را مشهد می‌دانستند، جواب منفی و دندان‌شکنی دادند و مشت محکمی بر دهان آن‌ها زدند. وی با بیان اینکه شهرداری‌ها در خط مقدم خدمت هستند و خط نخست آسیب‌پذیری و خسارت به اموال عمومی، اموال شهرداری بوده که ثروت شهر و دارایی مردم است، ادامه داد: همان‌طور که مشاهده کردید، دشمنان با برنامه‌ریزی اهداف شومی را دنبال می‌کردند و افزون بر اینکه جوانان، نوجوانان و نیروهای بسیار خدومی را ناجوانمردانه و بی‌رحمانه به شهادت رساندند، به اموال عمومی هم رحم نکردند و هرچه جلو دستشان بود، نابود کردند. بر اساس قیمت‌های گذشته بیش از ۲ هزار میلیارد تومان به تأسیسات رونمایی و زیربنایی شهر که ثروت مردم است، خسارت وارد آوردند. شهردار مشهد با بیان اینکه خادمان مردم در مدیریت شهری پرنرنگ‌تر از گذشته پای کار خدمت هستند، متذکر شد: در شهرداری

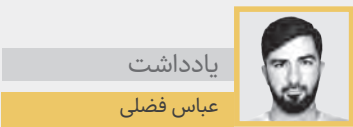
فریده خسروی | آیین رونمایی از ۲۵ دستگاه اتوبوس جدید (۲۰ اتوبوس تک‌کابین و پنج اتوبوس دو کابین) روز گذشته در بوستان جهان‌شهر مشهد برگزار شد.

در این مراسم سید حسن حسینی، فرماندار سطح شهرستان داریم، خوشبختانه افزون بر رونمایی از ۲۵ دستگاه اتوبوس و تحویل آن به ناوگان اتوبوسرانی مشهد، در ایام دهه فجر در سطح شهرستان ۱۰۶ پروژه به ارزش نزدیک به ۱۵ هزار میلیارد تومان را افتتاح می‌کنیم. از این تعداد ۷۰ پروژه در مشهد، ۲۸ پروژه در بخش مرکزی، ۶ پروژه در بخش رضویه و دو پروژه در بخش احمدآباد قرار دارد.

وی افزود: یکی از پروژه‌های خوبی که از سال ۹۶ در دست اجرا بوده، پروژه جاده میامی است که امیدوارم زودتر تکمیل شود. اینکه شهرداری در اطراف مشهد هم که یک‌سری مسئولیت اجتماعی دارد، فعالیت عمرانی انجام می‌دهد، موجب تشکر و قدردانی است. فرماندار مشهد عنوان کرد: انتخابات شورای اسلامی شهر را در پیش داریم و خوشبختانه بیش از ۲ هزار نفر به عنوان داوطلب نمایندگی شورای اسلامی شهر نام‌نویسی کرده‌اند؛ یعنی به ازای هر یک کرسی شورای اسلامی شهر، ۱۳۰ نفر نام‌نویسی انجام داده‌اند. با توجه به فرایند قانون ممکن است یک‌سری از این افراد به دلیل نقص مدرک و بررسی صلاحیت‌ها از نامزدی شورا خارج شوند.

■ **به کوری چشم دشمنان، استقبال از بهار باشکوه‌تر از همیشه خواهد بود**

محمدرضا قلندر شریف، شهردار مشهد نیز در ادامه با اشاره به اینکه ما مدیون شهدا



یادداشت

عباس فضلی

وقتی ارتفاعات جنوب مشهد میان فرصت و تهدید گرفتار می‌شوند

توسعه در ارتفاعات جنوب روی خط باریک

ارتفاعات جنوب مشهد؛ یکی از آخرین پهنه‌های طبیعی پیوسته در اطراف شهر، امروز بیش از هر زمان دیگری در کانون توجه‌ها قرار گرفته است. این کوه‌ها و تپه‌ها، نه فقط چشم‌اندازی طبیعی برای شهر؛ بلکه ذخیره‌گاهی اجتماعی، فرهنگی و زیست‌محیطی‌اند که کیفیت زندگی شهروندان و تصویر ذهنی شهر را شکل می‌دهند. هر مداخله‌ای در این پهنه، صرفاً یک تصمیم فنی نیست؛ بلکه تصمیمی است که پیامدهای آن می‌تواند تا سال‌ها یا دهه‌ها باقی بماند.

سال‌ها تجربه نشان داده که فضای طبیعی نزدیک شهر، وقتی در مسیر توسعه قرار می‌گیرد، شکننده‌ترین نقطه شهر است. فشار ناشی از استفاده انسانی، ایجاد مسیر و زیرساخت، تغییر الگوی حضور و حتی ساخت و سازهای کوچک، اگر مدیریت نشوند، می‌توانند به سرعت ماهیت این فضا را تغییر دهند. ارتفاعات جنوب مشهد نیز در چنین وضعیتی قرار دارد؛ جایی که یک قدم رو به جلو می‌تواند فرصت بسازد و یک لغزش کوچک، آسیب بزرگ ایجاد کند.

■ **وقتی طبیعت در معرض فشار قرار می‌گیرد**

ارتفاعات جنوب تنها یک منظره زیبا نیست. این پهنه، اکوسیستمی حساس و پوشش گیاهی شکننده‌ای دارد که ظرفیتش برای تحمل تردد انسان، خودرو و زیرساخت‌های سنگین محدود است. فرسایش خاک، کاهش پوشش گیاهی و تغییر تعادل زیستی، پیامدهای ملموسی هستند که به تدریج نمایان می‌شوند و بازگشت آن‌ها تقریباً غیرممکن است.

مشکل اصلی این است که اغلب اقدام‌های اولیه؛ مانند ایجاد مسیر دسترسی یا نقاط توقف، در ظاهر کوچک و قابل دفاع به نظر می‌رسند؛ اما هر یک از این مداخلات، به تدریج اثر جمعی ایجاد می‌کنند که نه تنها طبیعت؛ بلکه کارکرد اجتماعی و هویتی ارتفاعات را نیز تغییر می‌دهند. اگر امروز چارچوب‌ها و محدودیت‌ها به درستی تعیین نشوند، فردا اصلاح مسیر دشوار یا غیرممکن خواهد بود.

■ **ارتفاعات جنوب؛ عرصه‌ای برای همه یا فقط برای برخی؟**

یکی از محورهای مهم نگرانی، مسئله دسترسی عمومی است. ارتفاعات جنوب به عنوان بخشی از دارایی طبیعی شهر باید برای گروه‌های مختلف اجتماعی قابل استفاده باشد؛ اما تجربه نشان داده که تغییر ماهیت فضا، معمولاً با حذف تدریجی برخی کاربران همراه است.

شیوه مدیریت، طراحی خدمات، هزینه حضور و الگوی فعالیت‌ها می‌توانند حضور خانواده‌ها و اقشار متوسط را محدود کرده و فضای طبیعی را به محیطی برای یک گروه خاص تبدیل کنند. نتیجه این فرایند، کاهش عدالت فضایی و فاصله گرفتن مردم از طبیعت و شهر است. ارتفاعات جنوب به دلیل وسعت و پراکندگی، بیش از بوستان‌ها یا فضاهای شهری معمولی در معرض چنین تهدیدی قرار دارد.

■ **هویت شهری؛ وقتی منظره و فرهنگ به هم می‌رسند**

مشهد شهری است که هویت آن با معنویت، زیارت و آرامش گره خورده و این هویت نه فقط در بافت مرکزی شهر؛ بلکه در منظر طبیعی پیرامون آن نیز نمود دارد. ارتفاعات جنوب، بخشی از این منظره و قاب طبیعی شهر است. هرگونه مداخله‌ای که این پیوند هویتی را نادیده بگیرد، می‌تواند فضایی گسسته از روح شهر ایجاد کند؛ جایی که شاید پرفرت و آمد باشد؛ اما حس تعلق و آرامش را منتقل نکند.

فضای طبیعی مانند ساختمان یا خیابان صرفاً کالبدی نیست. تجربه‌های کاربران، تعامل‌های اجتماعی و خاطراتی که مردم از حضور در آن می‌سازند، بخش جدایی‌ناپذیر هویت شهر هستند. اگر ارتفاعات جنوب به تدریج فقط به فضایی برای مصرف و سرگرمی تبدیل شود، ارزش فرهنگی و اجتماعی آن به شدت کاهش خواهد یافت.

■ **خانواده‌ها و چالش حضور اجتماعی**

فضای طبیعی می‌تواند مکانی برای حضور خانواده‌ها باشد؛ اما این حضور، بدون برنامه‌ریزی دقیق اجتماعی به سرعت کاهش می‌یابد. تجربه‌های شهری نشان داده که نبود کنترل زمان‌بندی حضور، نوع فعالیت‌ها و مسیرهای استفاده، منجر به تغییر ترکیب کاربران می‌شود. ارتفاعات جنوب به دلیل وسعت و پراکندگی، با این خطر بیشتر مواجه است.

هرگونه کاهش حضور خانواده‌ها یا تغییر ترکیب اجتماعی، پیامدهای بلندمدتی دارد که ممکن است سال‌ها بعد خود را نشان دهد؛ از کاهش حس تعلق تا کاهش مشارکت اجتماعی در حفاظت از محیط طبیعی.

■ **پیامدهای زیست‌محیطی؛ وقتی آسیب تدریجی است**

یکی دیگر از ویژگی‌های خطرناک مداخلات در ارتفاعات جنوب، تدریجی بودن آسیب است. مسیرهای جدید، حضور خودرو، زیرساخت‌های خدماتی و حتی تغییرات کوچک در پوشش گیاهی، در کوتاه‌مدت قابل توجه نیستند؛ اما این فشارها انباشته می‌شوند و نتیجه آن، کاهش ظرفیت اکوسیستم و تخریب دائمی خاک و گیاهان است.

به همین دلیل هر تصمیم امروز، اثر ماندگاری بر آینده ارتفاعات جنوب دارد. اقدام‌هایی که بدون محدودیت و کنترل صورت بگیرند، ممکن است سال‌ها بعد با هزینه‌های جبران‌ناپذیری همراه شوند.

■ **نظارت؛ شرط لازم برای توسعه پایدار**

هر فضایی که وسعت و جذابیت اقتصادی بالایی دارد، نیازمند نظارت مستمر است. ارتفاعات جنوب مشهد به دلیل اهمیت طبیعی و اجتماعی، بیش از هر فضای دیگری به این نظارت نیاز دارد؛ نظارتی که صرفاً فنی نباشد و ابعاد اجتماعی، فرهنگی و زیست‌محیطی را نیز شامل شود.

تجربه شهرهای مختلف نشان داده هرگاه نظارت به تأخیر افتاده، اصلاح مسیر بسیار دشوار شده است. بنابراین تصمیم‌گیران باید از همان ابتدا ساز و کارهای نظارت و محدودیت‌های عملیاتی را روشن و شفاف تعریف کنند.

■ **فرصتی برای تصمیم آگاهانه**

ارتفاعات جنوب مشهد در موقعیتی حساس قرار دارد؛ جایی که هنوز امکان ایجاد تعادل میان توسعه و حفاظت وجود دارد؛ اما این تعادل خود به خود شکل نمی‌گیرد. برای جلوگیری از خطاهای جبران‌ناپذیر باید:

ظرفیت طبیعی پهنه به رسمیت شناخته شود.

الگوی حضور اجتماعی و خانواده‌ها مدیریت شود.

پیوند هویتی با شهر حفظ شود.

نظارت مستمر و چندلایه بر فعالیت‌ها اعمال شود.

هشدار امروز برای جلوگیری از آسیب فرداست. ارتفاعات جنوب، هر تصمیم کوچک را ثبت می‌کند و اشتباه‌های آن، برای دهه‌ها باقی خواهد ماند. فرصتی برای توسعه پایدار هست؛ اما تنها اگر مسیر با دقت و آینده‌نگری طی شود.

توسعه، در ارتفاعات جنوب واقعاً روی خط باریک حرکت می‌کند؛ یک لغزش کوچک کافی است تا فرصت به تهدید بدل شود و یک تصمیم سنجیده می‌تواند میراثی ارزشمند برای شهر بسازد.

سرمایه‌گذاری ۵/۴ همتی در کشاورزی خراسان رضوی

توسعه تولید از مسیر بهره‌وری می‌گذرد

این لحظه بیش از ۵۰۰ هزار تن صادرات با ارزش ۶۶۰ میلیون دلار صورت گرفته‌پسته، زعفران و لبنیات از مهم‌ترین اقلام صادراتی بوده‌است. وی درباره وضعیت توزیع برنج تنظیم‌بازار نیز توضیح داد: از ابتدای سال تاکنون ۱۴ هزار و ۷۰۰ تن انواع برنج در اختیار استان قرار گرفته‌است. در حال حاضر نیز ۲ هزار و ۶۷۴ تن برنج هندی و پاکستانی در شبکه توزیع قرار دارد. برنج تنظیم‌بازار اغلب از طریق فروشگاه‌های زنجیره‌ای، تعاونی‌های مصرف کارمندی و کارگری و شبکه اصناف امین حوزه اتاق اصناف توزیع می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی با تأکید بر ضرورت تحول در مدیریت و بهره‌وری بخش کشاورزی گفت: روش‌ها و ساختارهای قدیمی، دیگر پاسخگوی شرایط امروز کشور نیست و ادامه آن‌ها امنیت غذایی را تهدید می‌کند. بخش کشاورزی نیازمند یک مدیریت سیستمی، مستمر و داده‌محور است.

جعفری با اشاره به چالش‌های ناشی از کمبود منابع، قطعی برق و کاهش سطح زیر کشت ادامه داد: در یک سال گذشته حدود ۴۶ مگاوات ظرفیت‌سازی برای تولید انرژی خورشیدی در استان صورت گرفت. با وجود اینکه کار در حوزه برق کشاورزی به دلیل وجود خرده‌مالکان بسیار سخت

است؛ ولی در این حوزه ما استان نخست کشور هستیم.

وی با اشاره به اجرای دوباره الگوی کشت در سال جاری بیان کرد: الگوی کشت محور اصلی فعالیت‌ها و خدمات‌رسانی در شهرستان‌ها بوده و آمارها نشان می‌دهد رعایت آن در استان در سطح مطلوبی قرار دارد.

کشاورزان نیز به دلیل شرایط اقلیمی و ناملایمات تولید، به این نتیجه رسیده‌اند که رعایت الگویه نفع‌خودشان است.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی در عین حال رویکردهای دستوری را ناکارآمد دانست و افزود: هیچ الزام اجباری در کشاورزی جواب نمی‌دهد. تجربه نشان داده کشاورز زمانی الگوی کشت را اجرا می‌کند که احساس کند درآمزش افزایش می‌یابد. تلاش ما این بوده که ارقام و

کشت‌هایی معرفی شود که حداقل درآمد کشاورز کاهش پیدا نکنند.

جعفری با اشاره به برورک‌اسی اداری به عنوان یکی از موانع جدی تولید گفت: صدور برخی مجوزها به دلیل ساختارهای پیچیده و دسترسی نداشتن به سامانه‌ها با تأخیر صورت می‌گیرد. این مشکلات باید برطرف شود.

او همچنین به موضوع تفویض اختیار به شهرستان‌ها اشاره کرد و افزود: بسیاری از امور به مدیران شهرستانی واگذار شده تا نیازی به مراجعه مکرر به مرکز نباشد. مدیران شهرستان باید مسئولیت کار خود را بپذیرند و فقط

رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی را کم‌هرق دانست و تأکید کرد: ریسک بالا و بازگشت سرمایه پایین موجب شده سرمایه‌گذاران کمتر وارد این حوزه شوند؛ اما در شرایط سخت، آنچه کشور را نجات می‌دهد فولاد نیست؛ محصول کشاورزی است که مردم می‌توانند مصرف کنند.

جعفری با بیان اینکه یکی از مشکلات جدی بخش کشاورزی، هدررفت محصولات است، اظهار کرد: بخش زیادی از محصولات به دلیل حمل خام‌زین می‌رود. این در حالی است که استان گسترده این محصولات را ندارد و ظرفیت صنایع تبدیلی کشور را دارد؛ اما تنها ۴۰ تا ۴۰ درصد آن فعال است. دو مشکل در این زمینه وجود داشت: نبود نقدینگی واحدهای تبدیلی و نبود حلقه واسط میان کشاورز و صنایع تبدیلی. در نتیجه برای رفع آن، تقویت روش‌های تأمین مالی صنایع تبدیلی با همکاری وزارت اقتصاد و ایجاد حلقه ارتباطی میان کشاورزان و کارخانه‌ها از طریق ظرفیت‌های تعاون‌روستایی را در دستور کار خود قرار دادیم.

او با اشاره به وابستگی کشور به برخی محصولات اساسی مانند سویا و ذرت افزود: اقلیم کشور امکان تولید گسترده این محصولات را ندارد و همین موضوع ما را در سال‌های گذشته وابسته کرده است. امروز جنگ پنهان دنیا جنگ غذا و آب است و باید تولید داخلی را تقویت کنیم.